

cd

Jan Karłowicz i Uniwersytet Moskiewski

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/4, 607

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HISTORIA ANGIELSKIEJ BRONI PALNEJ

Tygodnik angielski „Engineering” zamieszcza w nrze 5060 z 1963 r. obszerny artykuł, omawiający historyczny rozwój angielskiej broni palnej.

Przegląd podstawowych zespołów konstrukcyjnych precyzyjnych karabinów angielskich obejmuje ponad stuletni okres. Artykuł ilustrowany jest bogato zdjęciami i rysunkami, wykonanymi w latach produkcji broni oraz licznymi zdjęciami broni archiwalnej.

Zb. M.

JAN KARŁOWICZ I UNIWERSYTET MOSKIEWSKI

W nrze 2/1962 „Więstnika Moskowskiego Uniwersytetu” ukazał się artykuł S. I. Belzy *Jan Karłowicz i Uniwersytet Moskiewski*. Artykuł wzbogacił biografię naszego wybitnego językoznawcy o ciekawe szczegóły z okresu jego pobytu na studiach w Uniwersytecie Moskiewskim (1853—1857) oraz dotyczące późniejszych kontaktów ze środowiskiem inteligencji rosyjskiej.

W archiwum uniwersyteckim wśród akt studenckich przechowało się świadectwo maturalne Jana Karłowicza oraz jego podanie z 17 VIII 1853 o przyjęcie na Wydział Historyczno-Filologiczny. W sprawozdaniu zaś z działalności Uniwersytetu za rok 1853/54 wśród studentów pierwszego roku tego wydziału, którzy złożyli najlepsze prace z zakresu językoznawstwa rosyjskiego, figuruje nazwisko naszego filologa.

Po ukończeniu studiów Karłowicz przyjeżdżał jeszcze kilkakrotnie do Rosji, o czym świadczy m. in. zachowana korespondencja w sprawie jego występów koncertowych w Pskowie (marzec 1868 r.) i w Petersburgu.

Jak wysoko cenione są prace J. Karłowicza wśród uczonych rosyjskich, świadcza m. in. wypowiedzi I. I. Srezniewskiego, N. A. Janczuka, M. T. Sumcowa. Ten ostatni pisze: „Był to znakomity uczony, który wywarł olbrzymi wpływ na rozwój słowiańskiej folklorystyki, a w szczególności dużo dokonał w zakresie badań nad językiem polskim i twórczością ludu polskiego. Jego prace z onomastyki i językoznawstwa ogólnego, toponimiki i etnografii przyniosły mu światową sławę”. Charkowski zaś uczony S. Solowiec, pozostający w ciągłej korespondencji z Karłowiczem, wspomina, że listy polskiego przyjaciela stanowiły nieprzeciętnie bogaty zbiór wiadomości, „cenną encyklopedię”. Należy żałować, że wraz z prywatnym księgozbiorem O. M. Bodiańskiego przypadł dość bogaty zbiór listów Karłowicza pisanych do swego nauczyciela.

Autor wykazał, powiązania J. Karłowicza z ówczesną kulturą rosyjską, uwpuklając rolę, jaką odegrał on w zakresie nie tylko filologii słowiańskiej, ale również literatury, muzyki i etnografii.

cd.

350-LECIE URODZIN JANA HEWELIUSZA

W związku z 350-leciem urodzin Jana Heweliusza zamieszczono w „Woprosach Istorii Jestiestwoznaniija i Techniki” (zeszyt 13, 1962 r.) artykuł P. G. Kulikowskiego poświęcony życiu i działalności tego znakomitego polskiego astronoma. Autor, ukazując naukowe osiągnięcia Heweliusza, omawia m. in. opracowany przez niego katalog 1564 gwiazd, jego pierwsze dokładne mapy księżyca oraz opisy kilku komet. P. G. Kulikowski obrazuje również pokrótce dzieje zbudowanego w Gdańsku przez Heweliusza obserwatorium astronomicznego.

I. S.